

שלושים למקסים הכהן ז"ל

מקסים הכהן לבית סקלי ז"ל הלך לעולמו ביום כ"ה בניסן תשע"ג יום עשירי לספירת העומר 5/4/2013 למנינם. הוא נפטר ביום שישי.

שבוע ימים לפני פטירתו ביום שישי, הוא פנה לאני וחיים ואמר להם "יש לי עוד שבוע ימים להיות עם אימא". איזה ניסוח מוזר ?

מי שאינו יודע מה הייתה הסיטואציה שבה נאמר המשפט הזה עשוי לחשוב כאילו הדברים נאמרו ע"י אדם שהגיע לביקור אצל רינה והוא מודיע שנותר לו עוד שבוע עד לתום הביקור. אבל חיי אדם הם אלה שעומדים להסתיים חייו שלו, והוא יודע את זה היטב אז למה לא להגיד פשוט "יש לי עוד שבוע ימים לחיות", במקום "יש לי עוד שבוע עם אימא שלכם" ?

אני מניח שכמוני גם לכם התשובה ברורה מאליה. עבור מקסים "לחיות", " זה "להיות עם רינה" ולכן אין נפקא מינא אם הוא אומר "לחיות" או "להיות עם רינה".

במהלך השבוע האחרון החלה הדרדרות שבסופה מגיעה העת שבה הוא נדרש להשיב את נשמתו.

ביום רביעי האחרון הוא קרא במשך כל היום לאמי ז"ל שהייתה לו לדמות נערצת.

ביום חמישי הוא היה שקוע כל היום בשינה עמוקה ורק לקראת הערב הוא פוקח את עיניו, מביט ברינה להרף עין ואומר לה "האי מאמי". הייתה זאת הפעם האחרונה שהוא פקח עיניים והיו אלה המילים האחרונות שאמר בחייו.

למחרת יום שישי השבוע ש"נותר לו להיות עם רינה" מסתיים והוא הולך לעולמו.

גם את הפרידה לנצח מיקירת ליבו רינה הוא בוחר לעשות בדרך תמוהה ומשונה.

"האי מאמי".

בלתי נתפס שאדם בוחר להיפרד פרידה אחרונה שלפני המוות בלשון כל כך קלילה וסחבקית ומי שמכיר את מקסים יודע שבעניינים כאלה שהוא האחרון להקל ראש.

מה אם כן יכול להיות ההסבר לפרידה כל כך לא שגרתית? במשך כל היום שקדם לצמד המילים הזה "האי מאמי" הוא היה שקוע בשינה עמוקה שאני מדמיין אותה כמעין שלב ביניים שבין שני העולמות.

האם יכול להיות שתוך כדי ההכנות לקראת המעבר לעולם האמת הוא מגלה להפתעתו הרבה שהוא איננו חושש יותר? האם יכול להיות שהוא מגלה שהוא אפילו שמח לקראת המעבר הזה.

פרידה כל כך עליזה כמו "האי מאמי" יכולה לבוא רק היכן שאדם שמח לקראת המקום שהוא הולך אליו.

הוא כמובן איננו יכול לעזוב מבלי לשתף את רינה אשתו.

היא חייבת לדעת שהוא הולך בהרגשה טובה.

רינה אחותי היקרה הוא לא היה נפרד כך אם היה בליבו זיק של חשש

או פחד. הדאגה היחידה שלו היא איך את תקבלי את מותו וככל שתדעי להקל על עצמך כך תקלי גם עליו. כאשר תתעצבי הוא יעצב עמך כאשר תכאבי הוא יכאב אתך כאשר תשמחי לא יהיה שמח ממנו.

גם הטובים שבמשוררים לא יכלו לשורר שיר הלל לקשר העמוק שבין אדם לרעייתו כפי שמקסים ידע לעשות כאשר אמר עוד שבוע להיות עם רינה במקום עוד שבוע לחיות.

גם אלף מילים לא יוכלו לבטא את מה שהוא ידע לומר בשתי המילים – "האי מאמי".

פרשת אמור שקראנו בשבת החולפת עסקה בהרחבה בענייני הייחוס המשפחתי של "הכהנים" וברשותכם אני מבקש להוסיף קצת על שמותיו הפרטיים.

מקסים הוא השם המאוחר יותר שבו נהגנו לכנותו ואולם שמות הלידה המקוריים שלו היו מכלוף ושמטוב.

את הילדות שלי במרוקו אני זוכר בעיקר תודות לאירועים בודדים שהותירו עלי רושם מיוחד. אחד מהאירועים האלה שנצרב עמוק בזיכרוני קשור כולו לשם "מכלוף" ולמשתמע ממנו. תוך כדי משחק עם חבר בחצר הפנימית של הבית בלעיון קראתי לו פתאום בשמו "מכלוף". הקריאה הזאת שלי כמו נפלה מהשמיים לאבי ז"ל שישב באותה שעה באותה חצר כשהוא שקוע בשיחה עם בן דודנו שמואל דיחביבי הרון. הוא לא ידע את נפשו מרוב אושר לשמע השם מכלוף שבא לו כנראה בעיתוי הכי מתאים. הוא קרא לי אליו מיד הושיב אותי על ברכיו וגמל לי בדרכו המיוחדת להביע את אהבתו ותודתו.

זכיתי למנה הגונה מאוד של צביטות וסטירות לחי.

אינני יודע מה הפירוש המילוני המדויק של "מכלוף" אבל האירוע הזה שמעת לעת אני חוזר אליו בהרהורי הטמיע אצלי את השם "מכלוף" כמשהוא המבטא גמול ופיצוי ראויים בעבור מעשה שאדם עשה.

אלה המכירים אותי מקרוב שמעו אותי לא פעם מבטא את הערכת העמוקה על האהבה המיוחדת שרחש לשני הורי והדאגה הרבה והכנה שדאג לאמי זהרה הכהן ז"ל בעת מצוקתה.

בעיני מקסים ראוי לכל גמול ופיצוי בעבור מה שעשה ולא פחות מזה

עבור מה שהיה מוכן לעשות למען אמי ז"ל.
אגב אציין שהצרוף הגימטרי של שם הלידה "שמטוב" 357 זהה לזה של "פיצוי הולם כהלכה" הנובע משמו המרוקאי "מכלוף".
הנה מספר דברים שיצא לי לספר בפורום מצומצם במהלך ימי השבעה.

כשנה לפני מותה אושפזה סבתא זהרה לראשונה בבית החולים ביקור חולים. היה זה מוצאי שבת כאשר באתי להחליף את רינה ומקסים כדי לשהות אתה במשך הלילה. למרות הפצרותי מקסים התעכב עוד ועוד מכיוון שקשה היה לו לעזוב את סבתא כשהיא כל כך סובלת.

כאשר סוף סוף הסכים ללכת השעה הייתה כבר אחרי חצות.
חלפה בקושי שעה והנה אני רואה להפתעתי את רינה ומקסים עומדים שוב מולי.

ניחשתם נכון, הוא לא יכול היה לישון בבית כשלסבתא כאב כל כך והוא דחק ברינה לחזור לבית החולים.

סמוך לאחר צאתה מבית החולים סבתא הייתה צריכה להתאשפז בבית אבות סיעודי. היא מאד לא אהבה את הרעיון ועוד פחות מזה את המקום והתגובה שלה הייתה מאד קשה וכואבת.
קשה היה לראות אותה בצערה הגדול.

מבלי להיכנס לפרטים אני יכול להעיד לזכותו המיוחדת של מקסים ז"ל שהוא היה מוכן להביא את סבתא לביתו. המחשבה שמקסים שהיה ידוע כקפדן ואיסטניס מוכן להקצות אחד מתוך ארבעת החדרים שבביתו למען סבתא שהייתה כבר במצב סיעודי ולו רק כדי להקל על עוגמת הנפש שלה גורמת לי לחוש אליו מאז ולתמיד תחושה של תודה עמוקה.

גם אילו היה נכון לעשות כל כך רק בעבור אמי דיני היה כדי לומר

בבטחה שראוי הוא לאותו "פיצוי הולם כהלכה" כנובע מאותיות שמו אבל מקסים הרבה לעשות גם למען רבים אחרים. הייתה לו חולשה מיוחדת לחלשים. "בילוי" בעבורו פירושו היה בעיקר לסעוד את מי שזקוק לסעד, להיות לחברה למי שנגזרה עליו בדידות, לדאוג לרווחתו של בן משפחה חולה, לעזור בהובלות ובקניות למתקשים בניידותם ועוד ועוד מצוות שכולן נתינה והקרבה. צא ומנה את כל הפעמים שהוא יצא את ביתו בימים שכוחותיו עמדו לו ותגלה שברובם המכריע היעד היה אדם זה או אחר הזקוק לסעד, הנתינה הייתה בראש מעייניו.

מרגע היוודע דבר מחלתו של מקסים עולמה של רינה חשך ועמד מלכת וכמו הארץ המקיפה את השמש יום וליל, כך גם היא הקיפה את מאורה שלה בחום ובאהבה אין קץ. רינה יקירתנו הייתה לו לרעיה אוהבת ולידידת נפש. דאגת לו כדאגת אם לבנה הפעוט, טיפלת בו כטפל אחות רחמנייה בחולים שלה, תמכת בו וסעדת אותו וכדי שהעשייה שלך למענו תהיה שלמה וללא רבב, נותר לך רק דבר אחד לעשות.. לחיות למענו. דאגי לשלומך ובריאותך ולא יהיה מאושר ממנו, זקפי קומתך והלכי בראש מורם ולא יהיה שמח ממנו.

יהי זכרו ברוך

